

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Vårdcentralen Sankt Lars

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2023-05-10

Datum

Sara Karpsen och Saad Rammo

Inspektörer

SOSFS 2015:8

Föreskrift

Styrkor

- Öppen dörr klimat.
- Hög kompetens i handledargruppen.
- Läkarestyrd verksamhet.
- Fin lokal.
- Väldigt bra riktlinjer om ST utbildning ,väl fungerande SR funktion.
- Hög vetenskapliga kompetens.
- Morgon möte varje dag.

Svagheter

- Utveckla struktur för att revidera individuella utbildnings plan, kompetensvärderingsmetoder kopplat till delmål.
- ST har inte ett permanent arbetsrum.
- Varje handledare har ej genomgått handledarutbildning som tillgodoser kraven enligt föreskriften.

Förbättringspotential

- Utveckla strukturen för återkoppling.
- Handledning under handledning.
- Träna mer ledarskap , utveckla struktur för att ge återkoppling.
- Utveckla struktur för att revidera IUP med kompetensvärderingsmetoder kopplat till delmål.
- Utveckla struktur för en skriftlig återkoppling kopplat till IUP.
- Utveckla möjligheterna att kunna revidera utbildningsplanen 2 gånger per termin.
- Inför Journal club.
- Formalisera verksamhetschef dokumentation av ST-läkarnas kompetensutveckling.

STRUKTUR

A Verksamheten

Ca 8000 listade patienter, allsidig verksamhet, verksamhetschef är läkare. ST läkarens har egna patient listor på ca 500. Blandad patientsammansättning och sjukdomspanorama.

Skriftlig lokal riktlinje förutom övergripande riktlinjer från regionen för hur ST-utbildning kontinuerligt ska utvärderas och säkerställas saknas

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur verksamhetens specialiseringstjänstgöring ska genomföras.
- Vårdgivaren tillhandahåller skriftliga riktlinjer för hur bedömning av ST-läkarens kompetens ska göras.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Kvalitetsindikator

- Det finns rutiner som, utöver extern granskning, anger hur kvaliteten i ST-utbildningen kontinuerligt ska utvärderas och säkerställas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Vårdcentralen har en fråga doktor funktion, ST-läkarna får möjligheter att bemanna denna funktion, frivilligt att gå jourer eller beredskapsjourer. Vëlbemannad enhet med i förhållande till ST-läkare hög andel fastanställda distriktsläkare. Gott stöd till ST-läkarna i det dagliga arbetet både från handledargruppen och övrig personal. Studierektor utgör ett gott stöd för handledare med regelbundna handledarträffar samt skriftliga instruktioner kring utförande av handledning. Samtliga handledare har gått handledarutbildning men samtliga har inte uppdaterad utbildning i till den föreskrift ST-läkaren följer. Åtgärd för uppdatering krävs.

Handlingsplan inkommen. Gradering justerad till C.

Föreskrift

- Den huvudansvariga handledaren har ett bevis om specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Övriga handledare är legitimerade läkare med relevant specialistkompetens.
- Det finns tillgång till specialistkompetent studierektor, som har genomgått handledarutbildning.
- Det finns tillgång till handledare i en omfattning som motsvarar behovet av handledning.
- Det finns tillgång till medarbetare som kan ge nödvändiga instruktioner.

Allmänna råd

- Studierektor har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Det finns generella skriftliga instruktioner för hur handledningen av ST-läkare ska gå till.
- Handledarna ges minst en gång per år möjlighet till utbildning/uppdatering/kompetensutveckling inom området.
- Det finns skriftlig uppdragsbeskrivning för studierektorn.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Utrustning för diagnostik, utredning och behandling är adekvata.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- Utrustning för diagnostik, utredning och behandling är adekvat.
- Utrustning för mottagningsverksamhet, möten och behandlingskonferens på distans är adekvat.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- Det finns tillgång till relevanta IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas samt stöd från bibliotek eller FoU-enhet under hela specialiseringstjänstgöringen.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens upplägg

ST-läkare har utbildningsplaner IUP men den uppdateras inte regelbundet. Åtgärd krävs för att utveckla rutin för återkommande revidering av individuell utbildningsplan en gång per halvår i förhållande till uppnådda mål och förändrade behov hos ST-läkaren. Strukturen hur dessa återkopplar till det individuella utbildningsprogrammet behöver utvecklas och mer tydligt skriftligen hur IUP revideras. Olika bedömningsinstrument, exempelvis Mini-CEX, är kända av handledare och ST-läkare och används regelbundet. Övergripande avstämning av ST-läkarnas kompetensutveckling utförs via specialistkollegium och som verksamhetschef och studierektor tar del av i samband med årlig avstämning. . Goda möjligheter, för ST-läkare att träna på akuta sjukdomar genom att delta som frågedoktor internt. introduktionen till ST-tjänst på enheten är välfungerande.

Åtgärd krävs.

Handlingsplan inkommen. Gradering justerad till C.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- Verksamheten tillhandahåller skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas, samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg. Dessa ska vara kända och användas.
- Jourtjänstgöring/beredskap utgör en adekvat del av tjänstgöringen.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjlighet att uppnå målen i målbeskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Föreskrift

- Verksamhetschefen på det tjänstgöringsställe där en ST-läkare genomför sin huvudsakliga tjänstgöring har det övergripande ansvaret för ST-läkarens ST-utbildning.
- Den ansvariga verksamhetschefen ansvarar för att det för varje ST-läkare tas fram ett individuellt utbildningsprogram och att det för varje ST-läkare utses en huvudansvarig handledare.
- Varje ST-läkare har ett utbildningsprogram som utgår från målbeskrivningen och som omfattar de utbildningsaktiviteter som behövs för att uppfylla kompetenskraven i målbeskrivningen.
- Utbildningsprogrammet följs upp regelbundet och revideras vid behov.
- Studierektorn samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildningsaktiviteter.

Allmänna råd

- Studierektorn är en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- I studierektorns arbetsuppgifter ingår att ansvara för att utarbeta introduktionsprogram för ST-läkarna.
- Studierektorn tar del av kompetensbedömningarna.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Leg läkare som arbetar vid enheten med sikte på ST och som avslutat sin BT och/eller BT-läkare som påbörjat sin ST med BT vid enheten har tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning i enlighet med ST.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

E Handledning och kompetensbedömning

Samtliga handledare har ej genomgått uppdaterad handledarutbildning. Handledarsamtal genomförs regelbundet men behöver tydligare kopplas gentemot olika delmål i den individuella utbildningsplanen och IUP revideras strukturerat minst en gång per halvår. Åtgärder på hur detta ska genomföras lokalt på enheten krävs. Kompetensvärdering sker regelbundet så som specialistkollegium och medsittning med skriftlig återkoppling. Behov finns att öka strukturerade kompetensbedömningar med formella återkopplingar med fler metoder så förslagsvis videoinspelning och journalgranskning och för det kan tid behöva avsättas i handledarnas schema. Återkoppling på uppnådd kompetens under och efter sidotjänstgöringar till handledare på vårdcentralen kan gärna utvecklas.

Åtgärd krävs.

Handlingsplan inkommen. Gradering justerad till C.

Föreskrift

- Varje ST-läkare ges kontinuerligt handledning i form av stöd och vägledning med utgångspunkt i det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST-läkare.
- Varje ST-läkare har tillgång till en handledare för varje del av tjänstgöringen.
- Den huvudansvariga handledaren bedömer ST-läkarens kompetensutveckling kontinuerligt, med utgångspunkt i målbeskrivningen för specialiteten och det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns fastställda rutiner för bedömningar av ST-läkarens kompetens.
- Verksamheten har rutiner för hur den kontinuerliga bedömningen dokumenteras (För ST enligt 2015:8 är verksamhetschef ansvarig enligt ovan)

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner, samt återkoppling från de som har gett instruktionerna.
- Handledningen är inplanerad i den ordinarie tjänstgöringen för huvudansvarig handledare och ST-läkare.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör vid det tjänstgöringsställe där ST-läkaren genomför sin huvudsakliga specialiseringstjänstgöring. Om så inte är fallet ska vårdgivaren på något annat sätt säkerställa att huvudhandledaren är tillgänglig för handledning och även i övrigt har förutsättningar att utföra sitt uppdrag.
- Varje handledare har genomgått handledarutbildning som tillgodoser kraven enligt föreskriften.
- Om det finns en risk för att en ST-läkare inte kommer att uppfylla kompetenskraven bör det leda till en åtgärdsplan. En åtgärdsplan bör omfatta justeringar i det individuella utbildningsprogrammet, förändringar i vårdgivarens utbildningsinsatser eller tydligare krav på ST-läkarens insatser.
- Ändamålsenliga metoder används för bedömningar av ST-läkarens kompetens.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Samtliga teoretiska utbildningsmoment under specialiseringstjänstgöringen fungerade helt tillfredsställande.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen och individuella utbildningsprogrammet.
- ST-läkarna genomgår den utbildning som planerats i enlighet med målbeskrivningen och det individuella utbildningsprogrammet.

Allmänna råd

- Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerade interna utbildningsaktiviteter.
- Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerade externa utbildningsaktiviteter.
- Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerad tid för självstudier.

Kvalitetsindikator

- Den teoretiska interna utbildningen är systematiskt uppbyggd med koppling till Socialstyrelsens delmål.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

De grundläggande förutsättningarna för att utbilda ST-läkarna inom kvalitetsarbete och ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt uppfylldes.

Föreskrift

- ST-läkarens kompetens inom medicinsk vetenskap bedöms utifrån kunskap kring vetenskapliga metoder och forskningsetiska principer.
- ST-läkaren bedöms utifrån förmågan att kunna kritiskt granska och värdera vetenskaplig information, samt i sitt arbete ta ansvar för att omsätta och tillämpa denna kunskap.
- ST-läkaren deltar i systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete i sådan utsträckning att förutsättningar för delmåluppfyllelse föreligger.
- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Det finns goda förutsättningar för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- Det finns goda förutsättningar för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.

Allmänna råd

- ST-läkaren ges möjlighet till utbildning inom patientsäkerhetsarbete och systematiskt kvalitetsarbete.

Kvalitetsindikatorer

- Under det senaste året har av ST-läkare genomförda arbeten publicerats och/eller presenterats (av ST-läkaren) vid vetenskapliga/professionella sammankomster.
- Det finns tillgång till ett välfungerande doktorandprogram.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Goda möjligheter att utvecklas i ledarskap finns och struktur finns för progression och återkoppling. vidareutveckla möjligheter för att handleda under handledning för läkarstudenter och får återkoppling på detta genom tex video.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att kontinuerligt utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren bedöms kontinuerligt i medicinskt ledarskap och multiprofessionellt samarbete och återkoppling sker.
- ST-läkaren genomgår utbildning i hälso- och sjukvårdens förutsättningar i enlighet med målbeskrivning.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkaren bereds möjlighet att planera och genomföra undervisning.
- ST-läkarens kompetens i undervisning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.
- ST-läkaren bereds möjlighet att handleda medarbetare och studenter.
- ST-läkarens kompetens i handledning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i reflektion i grupp i enlighet med målbeskrivningen.

Kvalitetsindikatorer

- Det finns möjlighet att auskultera hos chefer och ledare inom organisationen.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

Reviderad handlingsplan Sankt Lars till LIPUS

A. **Kvalitetsindikatorer** (se bilaga) kommer införas under hösten 2023 och kontinuerligt utvärderas.

B. Medarbetarstab och interna kompetenser

Uppdaterad handledarutbildning saknas, denna kommer kompletteras under höstterminen 2023 t.o.m. januari 2024.

C. **Lokaler och utrustning** Fullföljer Socialstyrelsens föreskrifter.

D. Tjänstgöringens upplägg

Uppdatering av ST-läkare utbildningsplan IUP ska uppdateras regelbundet enligt ny rutin en gång per halvår (se bilaga). IUP ska utvärderas i förhållande till uppnådda mål och förändrade behov hos ST-läkare. Påbörjas under hösten 2023.

E.Handledning och kompetensbedömning.

Samtliga handledare kommer genomgå uppdaterad handledarutbildning under hösten 2023 t.o.m. januari 2024. IUP ska revideras en gång per halvår (se bilaga). Det ska ske skriftlig återkoppling vad det gäller kompetensvärdering vid till exempel specialistkollegium och medsittning. Det ska avsättas tid i schema för journalgranskning samt e. videoinspelning med handledare. Återkoppling bör ske från sidotjänstgöringen till samtliga kollegor. Påbörjas under hösten 2023.

F. **Teoretisk utbildning.** Fullföljer Socialstyrelsens föreskrifter.

G. **Medicinsk vetenskap och systematisk kvalitets och patientsäkerhetsarbete.** Fullföljer Socialstyrelsens föreskrifter.

H. **Ledarkompetens och kommunikativ kompetens arbete.** Fullföljer Socialstyrelsens föreskrifter.

Samtliga åtgärder ovan kommer ske med hjälp av schematänkschema förändringar för ST läkare samt handledare.